

Ar mīlestību no Ukrainas

27. jūnijā Skrundā varēja baudīt krāšņas tradīcijas, ko ar mīlestību no Ukrainas sarūpējis Ivana Franko labdarības fonds "Posvit". **Vietējie palīdzēja** Fonds sadarbībā ar ukraiņu biedrībām jau ceturto gadu organizē dažādu Ukrainas radošo kolektīvu viesošanās Latvijā – galvenokārt Vidzemē un Latgalē. Šoreiz grupa taisnā ceļā devusies uz Skrundu, tā bija pirmā viņu vizīte ne tikai Kurzemē, bet arī šaipus Daugavas. Skrundas novada domes priekšsēde Loreta Robežniece skaidro, ka gluži nejaušība tā neesot. Nelielo pilsētu Latvijas otrā malā tālu no Ukrainas robežas viesi izvēlējušies pēc skrundenieces, 12. Saeimas deputātes Nellijas Kleinbergas ieteikuma. Skrundas novadā nav oficiālas ukraiņu biedrības, taču kopš padomju gadiem šeit joprojām dzīvo daudzi šīs tautības pārstāvji un viņu atvases. Lai gan jau sen viņi integrējušies latviskajā vidē, dzimtenes tradīcijas neesot aizmirsuši, palīdzēdami pašvaldībai organizēt viesu uzņemšanu. **Saprota teātrī un mūzikā** Ik gadu ciemiņu programmas nosaukums ir "Ar mīlestību no Ukrainas", taču daļēji mainās dalībnieku sastāvs. Tāpat kā iepriekš bija atbraucis Jurija Drogobiča vārdā nosauktais Ļvovas apgabala akadēmiskais muzikāli dramatiskais teātris. Tas dibināts jau 1939. gadā, repertuārā ir ukraiņu un pasaulē plaši pazīstamu klasiķu darbi, kā arī folkloras un mūsdienu lugu aranžējumi. Šoreiz aktieri un orķestris latviešus priecēja ar krāšņu un skanīgu opereti "Natalka no Poltavas". Izrāde notika ukraiņu valodā, taču tēlojums bija pietiekami izteismīgs, lai labi saprastu, kas notiek uz skatuves, atzina skatītāji. **Pilna zāle skatītāju** Operetes sižets ir vienkāršs un savā ziņā radniecīgs latviešu folklorai: Natalkas vecāki pieņem audžudēlu, bet, kad jaunieši iemīlas viens otru, puisis tiek

padzīts. Meitai taču vajag bagātu vīru! Kļūdama par atraitni, māte pārdod īpašumus, pārceļas uz dzīvi būdiņā, bet par znotu izraugās ciemā ietekmīgo tiesu izpildītāju, sagādādama meitai sirdēstus. Kā allaž viss tomēr beidzas laimīgi: bagātnieks atsakās no Nataalkas un dod savu svētību viņas precībām ar īsto mīlestību. Pēc izrādes notika koncerts "Dzimtenes dziesmas", kurā viesi kopā ar vietējiem dziedāja arī "Pūt vējiņi". Kultūras nama vadība iepriekš bija baidījusies, ka pēc Jāņiem skatītāju zāle varētu būt pustukša, turklāt Skrundā viesizrādes nav pārāk lielā cieņā. Tomēr ukraiņu operete bija labi apmeklēta. **Visiem tiek kazaku putra** Kamēr skrundenieki un no novada pagastiem atbraukušie skatījās izrādi un klausījās koncertu, pilsēta bija tukša un klusa. Vienīgi kultūras nama skvērā pie ugunsкура un milzīga katla rosījās kāds vīrs kazaku nacionālajā tērpā. Tas bija pavārmeistars Miroslavs Švabs, kurš visus cienāja ar kazaku putru – kulišu. Tas ir sens nacionālais ēdiens, ko vāra no prosas, cūkgaļas, speķa, burkāniem, sīpoliem, ķiploka un zaļumiem. Pats pavārs nebija ļoti runīgs: esot diezgan noguris, jo tikko atlidojis no Vācijas, tad Ukrainā sēdies autobusā, lai brauktu uz Latviju. Atbilstoši programmai, galvenā sastāvdaļa kulišā, tāpat kā citos ēdienos, ir mīlestība, piebilda M. Švabs. **Vajadzīgas emocijas** Pie kultūras nama tika izrādīta ukraiņu tautas lietišķā māksla un suvenīri: nacionālie tērpi, austas segas, adītas zeķes, koka stabules, rotaslietas u.c. Viss roku darbs. „Braucam, kur vien mūs aicina,” teica fonda "Posvit" prezidente Lesja Ratinska. „Sākām ar Smilteni, tur mūs pirmoreiz uzaicināja tagadējais Saeimas deputāts Ainars Mežulis, kad viņš vēl bija pilsētas mērs. Tā sākās mūsu draudzība ar Latviju. Galvenokārt braucam uz vietām, kur ir ukraiņu diaspora. "Ar mīlestību no Ukrainas" vedam kultūras programmu, lai iepazīstinātu latviešus ar mūsu tautas vērtībām. Ukraiņu diaspora jau tās zina, taču varbūt par maz izrāda, tāpēc braucam un veidojam savstarpēju apmaiņu. Ļoti gribas, lai arī jūs zinātu, kādi mēs patiesībā esam. Šajos gados esmu jau iemācījusies vairākus vārdus latviski. Milzīgs prieks bija, kad Skrundas kultūras namā, kāpjot uz skatuves, ieraudzīju pilnu zāli. Nevajag cilvēkiem politiku, viņiem vajag skaistas lietas, dzīvu mūziku, emocijas. Tad būs sapratne. Latvieši šeit ir ļoti pretimnākoši." Informācijas avots: laikraksts "Kurzemnieks" (03.07.2015) Teksts: Daina Tāfelberga Foto: Ints Folkmanis